

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo ocelotno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
v opravi prejemov mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo ocelotno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvar (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15
za trikrat . . . " 13
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petstvar po 2 v.

Poslano:

enostolpna petstvar po 40 v.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 138.

Boj med vzhodnim in zapadnim
Slovanstvom.

Ruski car Nikolaj v svojem nagovoru v ruski dumi kliče vse Slovence na skupen boj. Ruski car se moti, če misli, da bo temu klicu sledil kdo drug kot tisti, ki — mora. Beseda ruskega carja ima oblast samo tako daleč, do koder seže knuta njegovih hlapcev. Zapadno slovanstvo pa, ki stoji visoko nad barbarstvom ruskega carizma in njegove koruptne birokracije — odklanja carjev klic z ogorčenjem in zaničevanjem. Ruski car se je ponižal v branitelja nizkega umora in je s tem pomazal rusko ime pred celim svetom. Ruski carizem je postal sramoten madež na slovenskem telesu; izbrisati ga, je prva dolžnost kulturno visoko stoječega zapadnega slovanstva.

Svetovna vojska se je začela v znamenju slovanstva. Dejansko se v tej vojni odloči prvenstvo v slovenskem svetu med kulturno visoko stoječimi zapadnimi Slovani in kulturno zaostalimi istočnimi slo-

vanstvom. Hrvati, Slovenci, Čehi in Poljaki smo kulturno Rusom in Srbom za najmanj sto let naprej. Med slovanstvom smo nositelji zapadne kulture — Rusi in Srbi pa nositelji iztočne zaostalosti, iztočnega barbarstva. — Zato je čisto naravno, da stojimo v tem orjaškem boju ob strani tistih, ki branijo zapadno evropsko kulturo. Tudi če bi ne bili zvesti avstrijski državljanji, bi bilo naše mesto v našem najlastnejšem interesu na strani Avstrije in Nemčije.

Poraz Rusije prinese napredek vsega Slovanstva, ker bo uničen zistem ruskega carizma, strla največja ovira slovenskemu napredku. Potem stopi v ospredje zapadno slovanstvo kot kulturni voditelj vsega slovanstva.

Francozi pa, ki so se včasih ponašali kot "nositelji civilizacije", so se obesili na frak ruskega carja. Njihova usoda bo enaka oni ruskega carizma. Francoska laždemokracija deli sramoto te brezvestno izzvalne vojske s carskim rusovstvom. Nositelji evropske civilizacije so danes ponosne armade Avstrije in Nemčije. Bog blagoslovi njihovo orožje!

pravljajo na zadnji napad. Poizkus Belgijcev s severa prodreti oblegovalni obroč je bil odbit.

SOSNOVICE ZASEDLI NEMCI.

Krakov, 10. avgusta. »Glos Narodu« poroča, da so nemške čete zasedle tudi Sosnovice. Rusi so razdrli most med Kakovicem in Sosnovicami, kakor tudi kolodvor in carinski urad. Poljsko ljudstvo povsodi radostno sprejema pruske vojske in izjavlja, da se na noben način ne bo borilo proti Nemčiji in Avstro-Ogrski.

SPODNJA ALZACIJA OČIŠČENA
FRANCOZOV.

Dunaj, 13. avgusta. (Koresp. urad.) Wolff poroča: Pri Mühlhausnu so nemške čete vjele 10 francoskih častnikov in 513 mož, nadalje so zaplenili 4 topove, 10 voz in veliko pušk. Nemška zemlja je očiščena sovražnikov. Pri Lagardu so nemški vojaki vjeli nad 1000 neranjenih francoskih vojakov, kar je več kot šestina obeh polkov, ki sta tu ostala v boju.

PROTI LAŽNJIVEMU POROČANJU
FRANCIE O VOJNEM DOGODKU.

Berolin, 13. avgusta. (Koresp. urad.) Wolffov urad poroča: Ker metodo francoskega vojnega poročanja dovolj poznamo, se ne čudimo, da preplavaljo iz Pariza svet z debelimi lažmi o sijajnih uspehih francoskega orožja. Slabemu nemškemu obmejnemu obrambnemu oddelku v popolnoma odprtem mestu Altkirch je bilo ukazano, da se mora umakniti sovražniku, če bo v premoči, dokler se ne zberejo močnejše sile. Francoski poročevalci so iz tega umikanja skovali velikanski napad na nemške utrdbe in beg Nemcev v popolni deruti. Kakor znano, so bile med tem tiste francoske divizije, ki so v Alzacijo vpadle, zahodno od Mühlhausna poražene in vržene proti švicarski meji. O tem pa francoska poročila popolnoma molče, pač pa med frenetičnem veseljem prebivalstva opisujejo vzhod Francozov v Mühlhausnu. Ravnotako zlagana so poročila o dogodkih pri Lütlichu, o številu nemških in belgijskih borilcev, o nemških izgubah itd. Vemo, da razblinijo te laži mogočna dejstva, a protestirati moramo energično proti obrekovalni trditvi, da je ponudila Nemčija Angliji za nevtralnost razdelitev Nizozemske in da so razvili nemški vojaki v strelskih jarkih bele zastave, ko so pa Belgijci ogenj ustavili, bi pa bili zavratno streljali.

FRANCOSKI VRHOVNI POVELJNIK
ALZACANOM.

Mühlhausen (Badensko), 13. avgusta. (Kor. ur.) V nedeljo so metali letalci nad Mühlhausnom sledeči oklic, ki je bil natisnjen v Belfortu: Oklic francoskega generalisima Alzacanom. Otroci Alzacije! Po 44 letnem boleznem čakanju korakajo Francozi zopet na tleh naše plemenite dežele. Oni so prvi predelavci velikega dela povrnitve in maščevanja. Ginjenje in ponos jih preveva, da izpopolnijo delo, za to žrtvujejo svoje življenje. Francoski narod stoji kot en moč z njimi in v gubah njihovih zastav sta zakopani čudodelni besedi: sloga in svoboda! Živela Alzacija! Živela Francija!

NAVDUŠENJE ZA VOJSKO V NEMČIJI.

Berolin, 13. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Odkar se je izdalo nemško mobilizacijsko povelje, se je predstavilo 1.200.000 vojni dolžnosti podvrženih oseb.

× × ×

TURČIJA BO POIZKUŠALA OPRTI
PORAZE BALKANSKE VOJSKE.

Carigrad, 12. avgusta. (Kor. urad.) Sultan je izdal proklamacijo, v kateri pravi: Medtem ko smo mi delovali za mir in napredek, je izbruhnila v Evropi velika vojska. Z božjo pomočjo hočem varovati naše pravice, zato sem poklical vse naše sinove pod orožje. Še predno je bila končana mobilizacija, je prihitelo toliko mladih mož pod zastavo, da je potreba pokrita. Ginjen sem nad patriotizmom in vztrajnostjo, ki ju je pri tem pokazal naš narod. Zato odredim, da se starejši vpoklicani, ki še niso izvežbani, za sedaj odpuste ter si pridružijo jih zopet poklicati pod orožje. Tisti, ki se vrnejo v domovino, bodo morali opravljati poljska dela. Mir je cilj naše vlade, zaupamo v pro-roka, da bo varoval pravico naših državi in vse moje podanike sprejel v varstvo. Pozdravljam vse moje sinove! Izrekan željo, da vojaki točno poslušajo svoje predpostavljene in če treba kot en mož gredo v smrt. Upam, da bo moja armada storila svojo dolžnost.

Carigrad, 12. avgusta. (K. u.) K sultanovi proklamaciji je izdalo vojno ministristvo dnevno povelje armadi, v katerem pravi, da je uspeh mobilizacije dobro znamenje za turško armado. Turška armada je pripravljena v danem trenutku prevzeti nase velike žrtve, da izbrše madež balkanske vojske.

Francoski poslanik zapustil Dunaj! —
Avstrijci 60 km severno od Krakova.
— Nemški uspehi proti Francozom. —
Turčija bo poizkušala oprati poraze
v balkanski vojski. — Rumunci proti
Rusiji. — Revolucija v Peterburgu. —
Poljaki in Ukrajinci proti Rusiji.FRANCOSKI POSLANIK ZAPUSTIL
DUNAJ.

Dunaj, 12. avgusta. (Koresp. urad.) Francoski poslanik je danes z družino in osebnim poslaštva zapustil Dunaj ter se odpelje s posebnim vlakom preko Švice v Pariz. Na kolodvor je prišel po slovo angleški poslanik in tudi zastopnik Švedske. Opaziti je bilo pri slovesu tudi več članov dunajske francoske kolonije.

× × ×

Z NAŠEGA SEVERNEGA BOJIŠČA.

Dunaj, 13. avgusta. (Koresp. urad.) S severnega bojišča se poroča: Naše če-

te so nadaljevale prodiranje v Rusko Poljsko do Jeteja Brzeja Jdrzejova. Jdrzejov leži ob železniški progi Dunaj — Varšava, približno 60 km severno vzhodno od Krakova. Približno 700 ruskih vojaških begunccev so napotili v Linc, Solnograd in v Inomost. Značilen za duh naših vojakov je sledeči dogodek: Nekega huzarja so vjeli Rusi, drugi dan je pa prijel na kozakiškem konju nazaj k svojemu eskadronu.

× × ×

PRED NAPADOM NA NAMUR.

Berolin, 12. avgusta. »Lokalanzeiger« poroča, da je bombardiranje trdnjave Namur končano. Čete se že pri-

se pa blokada dejansko ne izvršuje, n. pr. če ni zadostnega števila ladij, preneha biti obvezna. Če se iz kateregakoli vzroka pretrga, se mora potem to iznova sporočiti nevtralnimi državam. To se zgodi diplomatskim putem. Poveljnik brodovja, ki blokira, pa o tem obvesti konzule nevtralnih držav in pa tiste trgovske ladje, ki se niso mogle dobiti obvestila o blokadi.

Vsaka ladija, ki poizkuša prodreti črto ladij, ki blokirajo, je kriva prestopka motenja blokade. Tega pa ne zakrivijo tiste ladje, ki so bile prisiljene, pripluti v blokirano vodovje, n. pr. vsled viharja itd., nadalje tiste ladje nevtralnih držav, ki plovejo iz blokiranih pristanišč s tovarom, katerega so naložile še pred razglasitvijo blokade.

Vsaka ladija, ki se pregreši proti določbam blokade, se ustavi in z naloženim blagom vred zapleni. Če se pa ladja na dano znamenje ne ustavi, jo razstrelijo.

Ker ima Črna gora samo dve pristanišči, zadene blokada pravzaprav samo Bar in Dulčin.

Bar.

Pristanišče mesta Bar, takozvani Pristan, leži ob majhnem zalivu in ima le malo hiš. Bar sam pa leži za malim gozdom približno 5 km od morja in šteje okoli 1200 prebivalcev. Del prebivalstva tvorijo Albanci. Južno od pristanišča je na neki višini stara trdnjava. V bližini pristanišča na vrhu Volovice je brezčrna postaja. (Ta je bila že od naših ladij razstreljena.)

Novo pristanišče je sezidala neka italijanska družba. Prometu je bilo izročeno 1. 1909. Iz Bara vozi prav tako z laškim denarjem sezidana železnica do Virpazarja. Dolga je 42 km in je ozkotirna.

Uvoz v Bar je znašal 1. 1911. četr milijona stotov. Glavna uvozna država je Avstro-Ogrska, za njo pride Italija. Promet ladij je znašal imenovanega leta, ne glede na ladje, ki redno pristanejo, 9 parnikov z 7874 tonami in 135 jedernic z 7269 tonami. Pristanišče je srednje, vendar pa lahko pristanejo tudi ladje, ki imajo nad 1000 ton. Bar je pripadal v srednjem veku Benečanom, leta 1573. je padel v roke Turčiji. L. 1649. in l. 1717. so ga Benečani zopet napadli in oblegali, pa brezuspešno. L. 1877. so si ga prisvojili po daljšem obleganju, med katerim je bil velik del mesta popolnoma razrušen, Črnogorci pod sedanjim kraljem Nikito in l. 1878. so ga vzele na berolinskem kongresu priznale Črnogori.

Dulčin.

Približno 22 km južno od Bara leži drugo črnogorsko pristanišče Dulčin. Prebivalstvo je skoro izključno albansko in šteje okoli 5000 duš. Trgovina je malo razvita, posebno odkar je Bojana regulirana in se vrši skoro ves promet s Škardrom po tej poti. V pristanišču pristanejo vsak teden dvakrat ladje avstrijskega Lloydja.

Dulčin je spadal do konca 12. stoletja bizantinski državi; nato je prešel na Srbe. L. 1421. so ga vzele Benečani, l. 1571. na

Turki. Januarja 1. 1878. so ga vzele Črnogorci. Berolinski kongres ga je prvotno priznal Turčiji, pozneje pa Črnogorcem namesto ozemlja Gusinje in Piava.

Vojska Ireh stoletij.

Med 1618 in 1905 je bilo v celem, po sestavi Bodarta, 1700 bojnih spopadov, in sicer 1044 bitk na suhem, 122 bitk na morju, 490 obleganj in 44 kapitulacij. Najdalje je trajala vojska med Benetkami in Turčijo (1644 do 1699), torej nad 55 let. Najkrajša je bila med Karlom Albertom in Avstrijo (1849), ki je trajala šest dni. Francija je v omenjenem času največkrat prišla za orožje. Število njenih bitk znaša 1079 (622 na kopnem, 63 na morju, 332 obleganj in 32 kapitulacij), kar znaša povprečno 63 odstotkov. Avstrija izkazuje povprečno 48 odstotkov, Anglija 20, Rusija 19, Pruska 18, Španija 16, Turčija 12 odstotkov itd. Francija je imela v 1079 slučajih 584 zmag proti 495 porazom. Pruska in Angleška imata 60 odstotkov uspehov in 40 odstotkov porazov; Avstrija pa 42 odstotkov zmag, Španija 36 odstotkov. Francija se je od 1600 vojskovala proti 15 državam; proti Avstriji 262krat in 196krat z neuspehom. Anglija je zmagala v 120 slučajih, podlegla pa v 155. Imela je v vojski s Španijo 119 uspehov in 45 porazov, s Holandijo 80 zmag in 63 porazov. V

LISTEK.

Blokada črnogorskega obrežja.

Kakor se je že uradno sporočilo, je pričelo avstrijsko brodovje z blokado črnogorskega obrežja.

Čeprav je črnogorsko obrežje čisto majhno in ima samo eno pomembno luko, Bar, vendar utegne biti za Črnogoro ta blokada usodopolna. S tem je namreč od morske strani dežela popolnoma zaprta. Kakor znano, vlada tako v Srbiji kakor v Črnogori veliko pomanjkanje streljiva in živil in skoro gotovo bosta obe državi poizkušali, kakor leta 1912., temu pomanjkanju odpomoči z ruskimi in drugimi ladjami, ki bi v Baru izkrcale blago.

Blokirano ozemlje je razdeljeno v cone in vsako teh prevzame poseben oddelek brodovja. Brodovja mora biti toliko, da je popolnoma izključen vsak promet z blokiranim obrežjem. Samooobsebi umevno se mora blokada oficijelno sporočiti vsem nevtralnimi državam in natančno označiti začetek blokade in pa ozemlje, nad katerim je blokada proglašena. Tako se dá možnost nevtralnimi državam, da pravčasno ukrepejo vse potrebno, da varujejo svoje interese.

Ko se je blokada pričela, je dolžnost brodovja, ki blokira, skrbeti, da je obrežje nepretrgoma zaprto za vsak promet. Če

Ohranitev kalifata in osmanstva je odvisna od zasluga našega samozatajevanja.

Carigrad, 13. avgusta. (Kor. urad.) S posebno naredbo so, ker so armadni zbori nad mero izpolnjeni, starejši vpoklicanci začasno odpušteni.

Carigrad, 12. avgusta. (Kor. urad.) »Ikdam« objavlja oklice na Otomane, v katerem jih poziva, da naj hite pod orožje, ker je mogoče, da bodo pozvani doprinesiti večje žrtve, kakršnih dozdej zgodovina še ne pozna.

DVA TURŠKA ARMADNA KORA PRIPRAVLJENA.

Carigrad, 11. avgusta. V evropski Turčiji stojita že dva armadna kora pripravljena za vojno. Čete darnisirajo v Odrinu, Mustafa-paša, Midia in Rodosto.

× × ×

RUMUNI PROTI RUSIJI.

Bukarešt, 12. avgusta. (Koresp. urad.) Podpredsednik rumunske zbornice Stere je v bukareških listih objavil članek, v katerem pravi, da bo Rusija poražena. Članek pravi, da je ravno tako že naprej napovedoval poraz Rusije v vojski z Japonsko in rusko revolucijo. Kakor ga ni presenetila vloga, katero je Rusija igrala v balkanski vojski, ravno tako ga je presenetila sedanja svetovna vojska. Rusija bo poražena, v Rusiji bo izbruhnila revolucija. Rumunci najboljše store, ako gredo sedaj z Avstro-Ogrsko, z Bulgarijo pa sklenejo trdno prijateljstvo. Z Bulgarijo imajo Rumuni skupne interese. Prva naloga in skrb je, Rusijo oziroma njen vpliv izrinuti z Balkana, potem naj šele Rumuni nadaljujejo svojo narodno politiko.

Budimpešta, 12. avgusta. (Kor. ur.) Ministrski predsednik Tisza, ki je te dni sumnil rumunskega poslanca Wajda z ozirom na odgovor poslanca Wajde v nekem rumunskem listu, preklicuje svoje obdolžitve z ozirom na sedanji nastop poslanca Wajde ter izjavlja, da so bile njegove obdolžitve brez podlage. Tisza nato pravi: Doživljamo odločilne ure. Rumuni morajo sedaj pokazati ali imajo razumevanje za sodelovanje z Nemci in Mažari ali s panslavističnimi Rusi. Vsako dejanje zvestobe in junaštva bo granitna podlaga za v medsebojnem zaupanju zgrajeno lepšo bodočnost.

SPREMEMBA BUKAREŠKE MIROVNE POGODBE.

Bukarešt, 12. avgusta. (Koresp. urad.) »Journal de Balkan« piše: V položaju, v katerem se nahajajo evropske in balkanske države, bi bilo iluzorno govoriti o ohranitvi ravnotežja po določbah bukareškega miru. Treba bo iskati ravnotežja v drugi obliki.

× × ×

REVOLUCIJA V PETERBURGU.

Budimpešta, 12. avgusta. Neki budimpeštanski list poroča, da vlada v Peterburgu prava revolucija. Štrajk, ki se je pričel že nekaj tednov pred vojsko, se je sedaj še bolj razširil in vsak dan pride do krvavih pouličnih spopadov. Velik del armade je zaposlen samo s tem, da zadržuje ljudske mase, ki pretijo še z večjimi nemiri.

UMORJEN RUSKI POLICIJSKI PREFEKT.

Carigrad, 12. avgusta. Iz Bakua v Kavkazu poročajo, da so ruski rezervisti umorili tamošnjega policijskega prefekta.

8 vojskah med Francijo in Nemčijo, ki izkazujejo 307 bitk, je dobila Francija 152 zmag in 155 blamaž. Francozi so pri Sedanu izgubili 28.000 mož, to je 40 odstotkov, Nemci pa 9000. Najdalje so Angleži oblegali mesto Gibraltar, od 1779 do 1782, torej 1167 dni. Na drugem mestu se je držal Kadiz, od 1810 do 1812, torej skupno 903 dni v angleško-španski vojski. Sebastopol se je ustavljal 346 dni, Port Artur 221 dni. Kandijo je 1669 branilo 20.000 Benečanov proti 130.000 Turkom, 228 dni. Na tem kraju se je udalo Rusom 43.000 Turkov. Najstrašnejši del statistike tvori umrljivost. Pri Mukdenu je prišlo na 624.000 vojščakov 138.000 mrtvecev. Pri Sedanu je bilo razmerje 122.000 proti 320.000, pri Borodinu 80.000 proti 246.000, pri Waterloo 45.000 proti 192.000, pri Zagrebu 63.000 proti 290.000, pri Draždanih 50.000 proti 300.000, pri Plevni 50.000 proti 163.000, pri Austerlitzu 46.000 proti 148.000, pri Solferinu 39.000 proti 273.000. Odgovornost za pravilnost teh števil moramo prepustiti zgoraj imenovanemu statistiku. Nič manj interesantna je statistika o vojskih dogodkih zadnjih 40 let, katero povzamemo drugemu viru. Od 1878 je bilo 28 vojn, med katerimi je

OBRAMBA PETERBURGA.

Peterburg so začeli utrjevati že leta 1898. Admiral Dobrotvorski je duša teh obrambnih del, ki so naperjene proti nemškemu upadu v Peterburg. Po njegovem načrtu sta Sveaorg in Kronstadt nekaki predtrdnjavi ruske prestolnice. Ključ do mesta pa je Reval. Revalski zaliv krije lahko mogočno brodogradilni otoki in peščene sipine, med katerimi so posejane mine, so pa močna obramba pristanišča. Peterburg je obdan od štirih trdnjavskih pasov. Prvi trdnjavski pas varuje 7200, drugi 8120, tretji 3020, četrti 1800 min. Za položitev teh min so porabili z drugimi v to potrebni deli vred 38 milijonov kron. Za napravo trdnjavskih baterij na dveh umetnih otokih je šlo 110 milijonov. Zidava štirih trdnjav stane 75 milijonov. Celo delo bi stalo po načrtih 500 do 600 milijonov kron. Koliko teh načrtov se je izvršilo, ne ve nihče.

× × ×

POLJAKI PRESTOPAJO K AVSTRIJCEM.

Lvov, 12. avgusta. »Gazetta Wicczorna« prinaša vest, da cele mase poljskih rezervistov beže iz ruske vojske k avstrijski.

POLJAKI TRUMOMA BEŽE IZ RUSIJE.

Lvov, 10. avgusta. Listi poročajo, da so v Brody in Zloczow dosepele množice poljskih beguncev iz Ruske Poljske. Begunci pripovedujejo, da je razpoloženje med Rusi silno potro. V Dubnu je stradajoča množica napadla vojaške magazine in jih oplenila.

POLJSKI SOCIALNI DEMOKRATJE ZA SODELOVANJE POLJSKIH SKAVTOV NA BOJNEM POLJU.

Krakov, 10. avgusta. Osrednje glasilo poljske socialdemokratske stranke »Naprzod« priobčuje članek proti onim krogom, ki sodijo, da za sedaj sodelovanje mladih poljskih strelcev v boju proti Rusiji ni potrebno. List vprašuje: Kaj naj bi bilo tragičnega v tem, če poljska mladina z velikimi upi in prejšnjena svobodna misli hiti v boj za usuznjen kulturni narod? Ali ni bilo veliko bolj tragično, ko je poljska mladina trumoma padala na mandžurskih bojiščih? Zakaj takrat ni bilo nobenih tožba? Tako prelinjanje solz je sedaj škodljivo in zločinsko. Utihe naj vse, kar bi moglo otežiti akcijo poljske mladine; nasprotno, mladi strelci potrebujejo sedaj denarja in orožja in vsak Poljak je dolžan tu priskočiti na pomoč in akcijo podpreti. Čas dejanja je prišel, čas neizogibnega boja proti smrtnemu sovražniku poljskega naroda — carizmu.

ZDRUŽITEV VSEH POLJSKIH POLITIČNIH STRANK.

Lvov, 10. avgusta. Tu in v Krakovu so se vršila pogajanja med voditelji vseh poljskih strank, ki so imela ta uspeh, da se je izvolil skupen odbor, ki ima nalogo izvršiti vse predpriprave za ustanovitev enotne poljske stranke. V Krakovu se je vrhu tega ustanovil meščanski odbor, v katerem so zastopniki narodnodemokratske, demokratske, krščansko-socialne in socialnodemokratske stranke. V oklicih posameznih strank se naglašja, da morajo v sedanjih okoliščinah izginiti vse strankarske razlike in da ima poljsko ljudstvo, ki je bilo v Avstriji posebno od cesarja obsipano z dobrotami, brezpozorno dolžnost stati kakor sklenjen zid za brambo domovine in hiteti zanj v

bilo več krvavih kolonialnih vojsk. Največja vojska evropskih narodov tega časa so: rusko-turška (1878), francoska kolonialna v Tunisu (1881), francoska ekspedicija v Tonking (1885), francoska ekspedicija v Madagaskar (1895), grško-turška vojska (1896), boj Italije proti Abesiniji (1897), špansko-amerikanska vojska (1898), burska vojska (1899), angleška ekspedicija v Sudan istega leta, vojska združenih vele-vlasti Evrope proti boksarjem na Kitajskem (1900), rusko-japonska vojna (1905), francoska maroška ekspedicija (1908), španska maroška ekspedicija (1909) in na 14. mestu italijansko-turška vojna (1911). Nemčija se je na bojišču borila le proti boksarjem. Na 15. mestu je omeniti nemško ekspedicijo v južno-zahodno Afriko nad Herero. Vojna, v katero se ni mešala nobena evropska sila, je bila med Japonsko in Kitajsko 1894. V novjšem času je treba prištevati tudi obe balkanski vojni. Na Nemčijo pripadajo v tem času dve vojni, na Francijo pet, od katerih so se izvršile vse po kolonijah, na Turčijo tri, na Italijo dve, na Japonsko dve, na Angleško tri, tudi po kolonijah, in na Španijo dve. Poudariti je, da se je v teh slučajih ponajveč pritegnilo brodogradilni

radosten boj. Sedanji resni trenotek nalaga vsem poljskim strankam dolžnost, da se vzajemno posvetojujejo in vzajemno delajo. Vse poljske stranke bodo tudi zopet vstopile v narodni svet, kjer se bodo razpravljala vsem strankam skupna vprašanja: o preskrbi družin poljskih rezervistov itd.

ODHOD RUSKEGA KONZULA V LVOVU.

Lvov, 10. avgusta. »Gazeta porau-na« poroča k odhodu lovovskega ruskega konzula Nikolajeva še naslednje podrobnosti: Konzul je bil pred svojim odhodom pri cesarskem namestniku dr. R. pl. Korytowskem in mu izrazil željo, da bi smel kot privatna oseba ostati v Lvovu. Namestnik mu je odgovoril, da je to nemogoče in zahteval, da tekem šestih ur zapusti Lvov, o čemer mu je bila smer potovanja dana na izbiro. Konzul je nato izjavil, da hoče potovati čez Belzec—Tomešov. Njegov odhod je bil pa zvezan s precejšnjimi težavami, ker je bil Nikolajev za več mesecev dolžan stanovanjsko najemnino ter ga hišni gospodar ni izpustil, preden ne poravnava dolga. Ker Nikolajev ni imel toliko denarja, so se končno pogodili tako, da je konzul pustil svoje pohoštvo kot jamstvo. Po peti uri so dospeli pred hišo štirje vojaški avtomobili, na katere so sedli konzul z družino in dva vpokojena ruska generala, ki sta živela v Lvovu in katerima se je dovolilo s konzulom odpotovati. Spremljal jih je policijski komisar in 30 policajev, ki so skrbeli za to, da se je konzulov odhod neovirano izvršil.

USTANOVITEV UKRAJINSKEGA VOJNEGA ODBORA.

Lvov, 10. avgusta. Ukrajinsko centralno glasilo »Dilo« priobčuje oklic ukrajinskega generalnega sveta, v katerem se ukrajinskemu prebivalstvu naznanja, da se je ustanovil ukrajinski vojni odbor (Ukrajinska bojna uprava). Ta odbor bo centrala za vse obstoječe ali se snujejo ukrajinske prostovoljske kore, kateri se bodo udeleževali bojev proti Rusiji. Ti kori se imenujejo »ukrajinski strelci« in ukrajinski generalni svet je vodstvo nad njimi poveril ukrajinskemu vojnemu odboru. Ukrajinski narod se pozivlje, da ta odbor v vsakem oziru čim odločneje podpira. Kmet ali delavec, ki nista poklicana v avstro-ogrsko armado, naj se stavi na razpolago vojnemu komiteju, da še ojačijo ukrajinske strelske vrste.

Nemci proti Rusom.

ODHOD RUŠOV IZ ČENSTOHOVA.

Krakov, 10. avgusta. »Nowa Reforma« poroča iz Čenstohova: Preden so ruske oblasti Čenstohov zapustile, so hotele zažgati skladišča z živil, kar bi v sedanji suhi dobi pomenjalo veliko nevarnost za celo mesto. Ko so za to namero zvedeli številni v mestu se nahajajoči poljsko - ruski rezervisti, so šli k mestnemu poveljniku in mu izjavili, da bodo v slučaju zažiga magazinov ruske uradnike kratkoma obesili. Nato so Rusi opustili svojo namero, odšli iz mesta in pustili ondi rezerviste.

NITI ENEGA RUSA NA NEMŠKIH TLEH. — PRODIRANJE PROTI RUSIJI V POLNEM TEKU.

IZ Berolina naznanja Wolffov biro: Niti enega Rusa ni več na nemških tleh! Mobilizacija nemške armade se je izvršila v popolnem redu. Transportne čete proti Rusiji so na potu. Duh nemških čet je izboren.

Češki glas o nemških zmagah.

Iz Prage poročajo: Pod zaglavjem »Viljem II. — zmagovalec« piše konservativni organ »Czech«, ki stoji zelo blizu kardinalu baronu Skrbenskyju, o navdušenju, ki vlada v Nemčiji, in naglašja, da se po sedanjem predstavljanju ne more dvomiti nad zmago nemškega orožja. »In kaj je torej z veleslavno Rusijo, — piše omenjeni organ dalje — pred katero se je vse balo in treslo? Kaj je torej Rusija? Od revolucionarjev podminirana država, železni kolos na lončenih nogah. Leta 1877, so pisali, da so tako strašni Rusi mogli opraviti s Turki le s pomočjo Rumunccev. In kaj je bilo z majhnim japonskim narodom, ki je udaril ruskega velikana na suhem in na morju naravnost po glavi? Proti Rusiji marširata dve armadi, izvežbani in oboženi, kakor nobena druga armada v Evropi. Nemška in avstrijska armada bosta menda še kos Rusiji. Zamisliti se moramo v nepopisno navdušenje in neverjetno bojno srčnost Nemčije proti osovraženi Rusiji. Še celo socialni demokratje, načelni nasprotniki vojne, so postali sedaj odločni patriotje. Nemška država je sedaj edini narod od Alp do Vogesov, od morja sem globoko do planjav Poznanjskega, edini narod v orožju, okovana roka, pripravljena za udarce.«

Politični razvoj na Balkanu.

Sofija, 10. avgusta. Na podlagi poročil na kompetentnem diplomatičnem in političnem mestu se utegne situacija na Balkanu v kratkem tako razviti: Grška se trudi v zvezi s Srbijo zasedati srbsko Makedonijo, kar pa Bulgariji ne more biti vseeno in na kar mora Bulgarija proti svoji volji napasti Grško. Turško brodogradilništvo bo manevriralo z ruskim brodogradilništvom v Črnem morju. Turška armada bo morala zadržavati vpad Rusije in se, če mogoče, pomakniti do Kavkaza. Turčija je s trozvezo in Bulgarijo zvezana. Rumunija izjavlja, da ostane nevtralna in da se brani proti državi, ki jo bo napadla. Rumunija bo morala opustiti svojo nevtraliteto, kadar Rusija poizkusi prekorati moldavsko provinco. Vsi poizkusi Rusije, da pridobi Bulgarijo zase in za Srbijo, so se izjalovili.

Kdaj lahko pride do večjih bitk?

Po računu francoskega generalnega štaba lahko Nemčija po svojih 11 železniških progah odpošlje dnevno 340 vlakov. Za transport ene divizije je treba 45 vlakov, za transport ene kavalerijske divizije pa 35 vlakov. Do odločilnih bitk bo prišlo najbrže šele, ko bo zbranih milijon vojakov, za kar je treba 2685 vlakov. Ta transport bi trajal sedem in pol dni. Večji transporti vojaških sil se lahko prično šele tretji dan po mobilizaciji. Ako računamo še za razne zakasnitve, razvrstitev čet, priprave za bitke itd. dva dni, je verjetno, da bi došlo do večjih operacij in bitk šele trinajsti dan po razglasitvi mobilizacije, to je okoli 13. avgusta. L. 1870. je nemška mobilizacija trajala od 16. do 23. julija, koncentracija čet je bila izvršena 1. avgusta in 4. ter 6. avgusta je došlo do bitke pri Wissenburgu, Fröschwilleru in Wörthu. Od začetka mobilizacije do prve velike bitke je prešlo 20 dni. Ker pa je od takrat komunikacija mnogo boljša in olajšana z novimi železniškimi progami, bo v sedanji vojski morda nekoliko prej prišlo do večjih bitk kot leta 1870. Takrat je Nemčija pričela večje operacije z armado, močno 520.000 mož.

Avstrijci v Franciji.

Pariz, 13. avgusta. »Agence Havas« poroča: Avstro-ogrsko državljane so odvedli v okolico Nogent le Rotrou, ki jim je kot pribežališče odkazan. Žene in otroci so bili med potovanjem preskrbljeni z živil. Med potjo se ni opazil noben sovražen nastop proti tujcem. Ko so jih razdeljevali v posamezne skupine in jim odkazovali pribežališča, so se ozirali na izražene želje. Avstro-ogrski državljani izjavljajo, da jih je generozno človekoljubno postopanje prijetno presenetilo.

Pariz, 13. avgusta. »Agence Havas« poroča čez Rim: Avstro - ogrske podanike so pripeljali dne 9. avgusta v okolico Nogent — Le Rotrou, ki jim je nakazana po vojaških oblastih za pribežališče, dokler traja vojska. Me popotovanjem so razdeljevali na postaji Chartne ženam in otrokom neki lovski polkovnik, neki pehotni poročnik in neki vojaški zdravnik sadje pa čokolado. Na postaji Laloube in pri dohodu v Nogent so dali vsakemu posamezniku klobase in sadni most, otroci so dobili mleko. Na celi poti se ni pripetila niti ena demonstracija proti tujcem, dasi je vozil vlak po progah, ki so bile radi mobilizacije prenapolnjene z vojak in s prebivalstvom. Ko so nakazovali posameznim skupinam pribežališča, so se na izražene želje tako ozirali, da so prijateljske rodbine uvrščali v iste skupine. Mogoče je, da bodo nekaj avstro - ogrskih državljanov uporabljeni za poljedelska dela.

Vspehi nemškega vojnega brodogradilništva.

Dunaj, 13. avgusta. (Koresp. urad.) Wolffov brzojavni urad poroča o dosežkih bojnih nemške mornarice. Del nemške vojne mornarice so dozdej delovali na treh bojiščih, in sicer na Severnem (Anglija), Baltičkem (Vzhodno morje) in v Sredozemskem morju. Nemške ladje so prodrle do sovražnikovih obrežij, kar kaže, da preveva nemško mornarico pri njenih podvzetih napadenih vojaški duh. Vojno pristanišče Libavo je poleg križarice obstreljevala in zaprla tudi nemška vojna ladja Magdeburg. Napad na Libavo je bil uspešen in je povzročil velik strah. Razstreljena so pristaniška dela in skladišča. Zelo uspešno je bilo tudi obstreljevanje alžirskih utrdb, kar je zelo oviralo prevažanje francoskih čet. Junaški nastop male »Königin Luise« je globoko učinkoval na

Angleži in jim povzročil velike skrbi. Mala križarica Dresden je parnik Cunard črte lovila do pristanišča Halifax. V Severnem morju so podvzele nemške vojne ladje več sunkov naprej, ne da bi bile zadele na sovražnike.

JUNAŠTVO GOEBNA IN BRESLAUA.

Berolin, 13. avgusta. (Kor. urad.) Wolfv urad poroča: Oklopna križarica »Goeben« in mala križarica »Breslau« sta se 5. avgusta po svojih operacijah ob angleškem obrežju pripeljala v nevtralnemu pristanišče Messina, kjer sta svoje zaloge premogla iz nemških parnikov izpopolnila. Pristanišče so strazile angleške vojne ladje, ki so dobile stik z našima vojnima ladjama. Kljub temu se je našima vojnima ladjama posrečilo, da sta 6. t. m. udri li v Messine in da sta odpluli na visoko morje. Iz umevnih razlogov se o nadaljnjih operacijah še ne more poročati.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN OBVOZIL VZHODNO ANGLEŠKO IN ŠKOTSKO OBAL.

Berolin, 13. avgusta. (Koresp. urad.) Wolfv urad poroča: Neki nemški podmorski čoln je tekom zadnjih dni obvozil ozh. obal Anglije in Škotske do Shetlandskih otokov. O uspehih te vožnje se iz umljivih razlogov ne more nič poročati.

O ZAPLENITVI PARNIKA »PRINCE EITEL FRIEDRICH«.

Berlin 12. avg. (Kor. urad.) Wolfv biro poroča: Parnik »Prince Eitel Friedrich«, last pomorske družbe Stettin, je zapustil Peterburg s 40 potniki. Dne 31. julija jutraj pred izbruhom vojske so ga Rusi zaplenili in pripeljali v Reval. Potnike so spravili domov čez Helsingfors in Borgo.

ZA VARSTVO TRGOVSKIH LADIJ OB SLUČAJU VOJSKE.

Berolin, 13. avgusta. (Kor. ur.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše: Nemška vlada je predlagala angleški, francoski, ruski in belgijski vladi, naj bi ob izbruhu sovražnosti dali popolno svobodo trgovskim ladjam, ki se nahajajo v sovražnih pristaniščih. Angleška vlada je sprejela ta predlog le za 5000 tonske ladje, večje ladje je pa hotela pridržati. Odgovor je Nemčija zahtevala do 7. avgusta, njen protipredlog je pa došel nemškemu zunanjemu uradu šele 8. avgusta. Nemška vlada je sprejela tudi protipredlog s pogojem, da Angleži dovolijo primerno podaljšanje roka. Če to dovolijo, se izpuste na svobodo angleške trgovske ladje do 5000 ton. Francoska, ruska in belgijska vlada dozda niso odgovorile.

Tudi kolonije so v vojni.

Hamburg, 12. avgusta. (Kor. urad.) Nemški zunanji urad je odgovoril neki deputaciji iz Hamburga, da je država Kongo kot belgijska kolonija, ravno tako kot Belgija sama v vojni z Nemčijo. Isto velja o vseh angleških kolonijah.

Angleži napadli Dar-es-salan.

Berolin, 13. avgusta. (Koresp. urad.) Wolfv urad poroča: Angleški listi poročajo, da so napadli Angleži pristanišče Dar-es-Salan in porušili stolp za brezžično brzojavljenje.

Iz hojev pri Lütlichu.

Berlin 12. avg. (Kor. urad.) Wolfv biro poroča iz Kodanja. Iz Herbersthal poročajo, da so ženske ki so zaposlene v delavnicah za orožje, mesto tako branile, da so iz hiš metale na prodirajočo vojsko vrelo vodo.

Iz Srbije.

SRBIJA NEPRIKRAVLJENA.

Bukarešt 12. avg. Francoski poslanik na srbskem dvoru je izjavil nekemu časnikarju, da se čudi, kako se je mogla Srbija spustiti v boj z avstroogrsko monarhijo, ker nikakor ni bila pripravljena. Še danes ni mobilizacija končana. Samo en polk je polnoštevilen. Nepripravljenost Srbije se bolje označuje vest sofijskega »Dnevnik«, da je srbska vlada vprašala bulgarsko, če bi proti znatni teritorijalni odškodnini dopustila, da bi se srbska vojska v slučaju potrebe rešila na bulgarsko ozemlje. Bulgarska vlada je odgovorila, da to vprašanje, kakor tudi vprašanje obnovljenja bulgarsko-srbske zveze ni aktuлно. Carigradska »Jeune Turque« poroča, da srbske čete zapuščajo važne postojanke v Macedoniji, med njimi Bitolj. Iz tega sklepajo, da se Srbija ne čuti dosti močno, da bi v tem času mogla zatreti vstajo, ki je na več krajih izbruhnila.

NAPAD NA AVSTRIJSKEGA ČASNIKARJA V SRBIJI.

Brez sledu izginil.

»Südslawische Korrespondenz« piše: Naš belgrajski zastopnik g. L. Korn, ki je zaostal v srbski prestolici, da bi potek dogodkov opazoval v neposredni bližini, je bil dne 1. t. m. v knez Mihalovi ulici v Belgradu od več oseb napaden in tepen. Zvečer okrog 8. ure istega dne je naš zastopnik zapustil svoje privatno stanovanje. Od slej je izginil.

Razburjeni Amerikanci.

Berolin, 12. avgusta. (Kor. urad.) Tukajšnji ameriški list »Continental Times« poroča, da šifrirane brzojavke ameriškega poslanstva na Švedskem ne bodo mogle več iti po angleškem kablju v Washington. To je jako čudna razlaga nevtraličnih dogovorov, ker je s tem vsem nevtralnimi državam onemogočen stik s svojimi diplomatičnimi zastopniki. To bo gotovo zelo razburilo ameriško uradno in javno mnenje.

Izdajalski župan ustreljen.

V Strassburgu na Elzas-Lotrinškem so te dni na podlagi prekega sode ustrelili bogatega župana v Strassburgu. Naj bi bil enakomislečim to v resen opomin. — Nek mlad Rus je istam zaklical: »Viva la France!« a so ga razkačeni meščani, še predno je prišla straža, malodane ubili.

Zračno brodogojstvo evropskih držav.

Tehnika zrakoplovstva in letanja se je razvila v razmeroma kratki dobi do neobičajno visoke mere. Ni še doseglo viška, a važno je že zdaj v vojski in vse evropske države doprinasajo velikanske žrtve za pomnožitev svojega zračnega brodogojstva.

Italija je prva uporabljala v vojski aeroplane in vodljive zrakoplove ob vojski v Tripolisu. Tudi Francija se jih je posluževala v Maroku.

V sedanji vojski razpolagajo vse države z zračnimi brodogojstvi, zato bitke v zraku niso več nemogoče.

Avstro-ogrsko zračno brodogojstvo ima 8 vodljivih zrakoplovov, 100 aeroplanov in 240 pilotov. Nemčija razpolaga z 21 vodljivimi zrakoplovi, s 450 aeroplani in s 650 piloti. Italija razpolaga s 6 aeroplani, ostale popravljajo. Trojni sporazum razpolaga in sicer Francija z 10 vodljivimi zrakoplovi, s 350 aeroplani in z 1200 piloti, Rusija z 12 vodljivimi zrakoplovi, z 250 aeroplani in z 250 piloti, Anglija s 7 vodljivimi zrakoplovi, 200 aeroplani in s 700 piloti.

Posojila nevtralnih držav.

Stokholm. Obe zbornici ste dovolile državi najeti 50 milijonov kron za varstvo nevtralične.

Bern. Zvezni svet je sklenil najeti 30 milijonov frankov posojila po 5% po kurzu 99, plačljivega l. 1917.

Koliko časa bo trajala vojska?

Berolin, 12. avgusta. Na vprašanje, koliko časa bo trajala vojska, odgovarjajo dobro poučeni berlinski bančni krogi, da bi sedanja vojska mogla trajati največ tri mesece.

Tobak za vojake.

Poziv za darove.

Darovi tobaka so za Rdeči križ nujno potrebni. Skoraj vsak vojak, ki sedaj nosi orožje, je kadilec. Ako bodo vojščaki ranjeni in prinešeni v bolnice, je prva lukusna potreba tobak. Zato pa ne zadržujte sredstva. Dosedaj so darovali tobak le v nezadostni meri. Nujno se rabijo svalčice in tobak, smodke in izdelane svalčice ter denar, da se to kupi. Najmanjši dar je ravnotako dobrodošel kakor največji.

Prostovoljni nabor za čas vojne.

Da se ustreže tako obilno in živo izraženemu patriotičnemu stremljenju v vseh krogih prebivalstva, ki se hoče udeležiti vojskih dogodkov, se odreja z odlokom c. kr. ministrstva za deželno brambo z dne 7. avgusta št. XIV/977 za dobo vojne sledeče: Prostovoljni vstop po § 16.: 6. obr. post., odnosno § 132.: 4. obr. post. I. se splošno dovoljuje za dobo vojne na podlagi zakonite upostavitve. Taki prostovoljci se lahko asentirajo pri vsakem dopolnilnem okrajnem komandu brez dovolitve sprejetja, vendar oziraje se na določbe § 134.: 3., zadnji odstavek obr. postave I. Ako se morejo ponudniki z izpolnjeno naborno dolžnostjo, oziroma z izvršeno službeno dolžnostjo iz-

kazati, ni treba prinesiti izkaznice za vstop. To naj se zabeleži v nabornem zapisniku in poroča stanovskemu oddelku. Rekrutje in nadomestni rezervisti nabornega letnika 1914 morajo — v kolikor še niso pozvani — ne glede na svojo prošnjo takoj nastopiti prezenčno službo pri vseh četah, izvzemši konjenišvo in artilerijske jezdece.

Razna poročila.

POŠTENA BESEDA.

Praga, 12. avgusta. (Kor. urad.) »Hlas Naroda« pristavlja k govorom ruskega carja in ruskega zunanjega ministra Sazanova: Car hoče, da bi se mislilo, da se Rusija bori tudi za svoje slovanske brate, da je zveza Slovanov z Rusijo močna in nerazdružljiva, med tem ko razsodni ljudje često drugače mislijo. Od Slovanov so z Rusi zvezani samo Srbi, tem so se pridružili Črnogorci, že Bolgari pa odločno odklanjajo vsak poskus stopiti v službo Rusije. Od slovanskih narodov niti eden ne želi zveze z Rusijo. Med češkim narodom se ni nikoli slišal klic po zvezi z Rusijo, ki je slovansko vzajemnost vedno izrabljala v egoistične namene, ker je hotela vsiliti ortodoksijo in svoje institucije. Rusija bojuje velik boj, pa ne za Slovane, ampak za uveljavlo lastnih egoističnih ciljev, za razširjenje svoje moči čez vse slovanske narode in za uničenje vseh narodnih individualitet. Slovanski narodi pa ne želijo deliti svoje usode z velikim delom Poljakov in Rusinov, ampak bodo z vsemi silami poskušali preprečiti, da bi se strašen boj vršil na račun Slovanstva.

DOMOLJUBNA POŽRTVOVALNOST BUKOVINSKEGA PREBIVALSTVA.

Črnovice, 10. avgusta. Kako veliko navdušenje za domovino preveva bukovinsko prebivalstvo, priča poleg mnogo drugega prav posebno dar gimnazijskega ravnatelja Agenorja Astymowicza, ki je daroval »Rdečemu križu« cesarjev briljantni prstan, ki ga je prejel ob svoji promociji sub auspiciis imperatoris.

BULGARSKI ČASTNIKI ŽELE VSTOPITI V NAŠO ARMADO.

Sofija, 12. avgusta. Veliko bulgarskih častnikov je izjavilo, da žele vstopiti v avstro-ogrsko armado. Mnogi so že prosili pri avstro-ogrskem poslanstvu v Sofiji za sprejem.

OGRSKE BANKE.

Budimpešta, 13. avgusta. (Kor. urad.) Banke objavljajo poročila, da so pripravljene od sedaj naprej sprejemati vloge proti običajnim obrestim in da bodo te vloge izplačevale na željo vlagateljev ne glede na moratorij.

DIPLOMATIČNE IZPREMEMBE.

Rim, 13. avgusta. (Koresp. urad.) »Agenzia Stefani« izjavlja, da na začasni odstop poslanika Mereya ni popolnoma nič vplival sedanji političen položaj. Javno mnenje Italije hvali velike Mereyove zasluge in želi, da bi kmalu ozdravil od bolezni, ki si jo je nakopal s svojim neumornim delom. Po njegovem posredovanju da so postajale razmere obeh zaveznikov vedno bolj priščne. San Giuliano se je 11. t. m. poslovil od Mereya in mu je izročil pozdrave italijanskega kralja.

Pariz, 13. avgusta. (Koresp. urad.) Naš poslanik Szecsen je zapustil 11. t. mes. Pariz in je odpotoval v Italijo.

AMERIKA PREVZELA VARSTVO AVSTRIJCEV V FRANCJI IN FRANCOZOV V AVSTRIJI.

Pariz, 13. avgusta. (Koresp. urad.) Amerika je prevzela varstvo avstrijskih koristi v Franciji in varstvo francoskih koristi v Avstriji.

NEMŠKO ZLATO V NEVARNOSTI.

London 12. avg. Sem je došla vest o nemškem parniku »Kronprinzessin Cecilie«, ki je odplul iz Newyorka s tovorom zlata za Nemčijo v vrednosti 50 milijonov. Sredi Oceana je dobil nalog, da se mora radi vojnega stanja vrniti v Ameriko. Parnik se je takoj obrnil in plul s polnim parom proti luki Baru. Ves parnik so hitro prebarvali, da ga ne bi sovražnik spoznal. Ameriški bankirji, ki so bili na parniku, so hoteli parnik kupiti, da ga tako rešijo in da bi potem lahko plul pod ameriško zastavo. Kapitan pa tega ni hotel. Parnik je srečno ušel.

USTAVLJENI FRANCOOSKI LISTI V ALZACIJI.

Straßburg, 12. avgusta. Vsled vojnega stanja so oblasti ustavile vse v francoskem jeziku izhajajoče časopise.

5000 BANČNIH URADNIKOV POD OROŽJEM.

Berolin, 12. avgusta. Tu je vpoklicanih pod orožje 5000 bančnih uradnikov.

80.000 ITALIJANOV IZGNANIH IZ FRANCIE.

Rim, 12. avgusta. Sem so došle vesti, da je vsega vkup izgnanih iz Francije do 80.000 Italijanov.

ŽELEZNISKA ZVEZA S CARIGRADOM.

Sofija, 12. avgusta. (Kor. ur.) »Agence telegraphique Belgrad« poroča: Vsled nastopa bulgarske vlade je turška vlada dovolila, da smeta med Sofijo in Dedeagačem voziti tedensko dva vlaka.

Sofija, 13. avgusta. (Kor. urad.) Železniska zveza s Carigradom je zopet v redu.

POJLSKA DELA V NEMČIJI.

Berlin 12. avg. (Kor. urad.) »Norddeutsche allgemeine Zeitung« piše: Bojazen, ki se je pojavila takoj spočetka vojne, da bi vsled vpoklicanja velikega dela kmečkega ljudstva h vojakom, ne mogli spraviti poljskih pridelkov domov, se je izkazala kot neutemeljena.

ODHOD MEDNARODNIH ČET IZ SKADRA.

NEMŠKI VOJAŠKI DETACHEMENT V SARAJEVU.

Sarajevo, 10. avgusta. Danes popoldne je semkaj dospel nemški vojaški detachement iz Skadra in bil na kolodvoru slavnostno sprejet. Po pozdravu komandanta je govoril župan sarajevski v imenu mesta, sprejel presrečno goste in zaklical »Živio« obema najboljšima prijateljema sveta, cesarju Francu Jožefu in cesarju Viljemu. Z godbo na čelu se je nato podala nemška četa v mesto, spremljana po tisočglavi navdušeni množici. Nemce so povsod presrečno pozdravljali, dame pa jih posipale s cvetkami. Po defiliranju pred deželnim šefom armadnim nadzornikom fcm. Potiorekom se je detachement nastanil v Franc Jožefovi vojašnici.

ČRNOGORCI NISO ZASEDLI SKADRA.

Rim, 13. avgusta. (Koresp. urad.) Listi dementirajo poročilo, da bi bili Črnogorci zasedli Skader.

V ALBANIJ ZMAGUJEJO VLADNE ČETE.

Valona, 13. avgusta. (Koresp. urad.) Vladne čete so se polastile Berata in Tierija in nadaljujejo prodiranje. Trdi se, da se umikajo vstasi proti Guliju.

Dnevne novice.

+ V obrambo resnice. Kakor »Freie Stimmen« koroškimi, takó očitajo tudi »Stajere« et consortes stajerskim duhovnikom, da so nabirali svoj čas »za Srbe«. Razume se, da je sama hudobija spotikati se ob to in hoteti sedaj zaradi tega sumiti in na zgoraj črtni slovenske duhovnike. Če smo za časa balkanske vojske poslali nekaj darov v denarju in blagu za ranjence, delali smo popolnoma v iste svrhe, kakor je delal avstrijski »Rdeči križ«. Večina je itak šla na Bolgarsko; pa če so tudi srbski ranjenci kaj dobili, kaj za to! Tudi cigani in divjaki — in po krščanski morali tudi sovražniki — se mora pomagati, če je ranjen, bolan ali kakorkoli v potrebi. Tako smo delali in tako bomo delali, kadar in kjer bo potreba, ker nam tako velevala navadna humanitarnost in krščanska ljubezen. Vem! Slovenci pošiljajo svoje male prispevke tudi divjakom v Aziji, Afriki in Avstraliji, da jim pomorejo k pokristjanjenju in človeka vrednemu življenju. Ali pa mar zaradi tega nismo dobri Avstrijci? Ali ne delajo tega tudi krščanski in drugi Nemci, ki poznajo kaj oljke? Ali niso delali isto v balkanski vojski? Kar je dovoljeno njim, je tudi nam! Zaradi naše človekoljubnosti sumničiti naš patriotičnem, si odločno prepovedujemo. Tega tudi nikdo ne bo storil, kdor ima kaj čuta pravičnosti, tega so zmožni samo — zlobni ljudje.

+ Za deželne pomožne odbore. Korespondenčni urad poroča, da je notranje ministrstvo naročilo vsem deželnim predstavništvom, oziroma namestništvom, da takoj ustanove gospodarske deželne pomožne odbore za privatne zadeve v vojsko vpoklicanih. Ministrstvo naroča, naj bo v vsaki občini tak odbor.

— Občina Stara Loka za »Rdeči križ« in podporo svojcev odpoklicanih. Osnovel se je odbor za pomožno akcijo, ki sestoji: Predsednica: graščakinja pl. M. Strahlova; člani: graščak in c. kr. sodni nadsvetnik v p. k. pl. Strahl, župan Triller; župniki M. Mrak, K. Cik in Jan. Meršolj. — Darovi se pobirajo posebej na »Rdeči križ« in revne družine. V občini imamo žene z osmerimi nepreskrbljenimi otroci, stare in onemogle očete in matere brez delavnih moči. — Prispevki za »Rdeči križ« se bodo odposlali osrednjemu vodstvu v Ljubljano ali pa podružnici »Rdečega križa« v Kranju. Darove za domače revne družine bo pomožni odbor sam delil. Nabralo se je v par dneh nad 800 K, kar daje najlepše spričevanje plemenitemu domoljubju staroških

občanov. Neutrjena nabiralca grajsko gospo in gospoda priporočamo nadaljnji naklonjenosti naših dobrosrčnih Staroelčanov.

— **Skrb za družine vpoklicanih.** Iz Trsta nam pišejo: Trst je dal raznim vrstam vojaštva velikansko število mož. Res je, da se snuje obširna državna in zasebna podpora za te družine, a minilo bo še nekaj časa, preden bo stvar prišla v pravi tir in veljavo. Med vpoklicanimi je veliko število slovenskih družinskih očetov delavskih slojev. In sedaj se dogaja, da Vas na ulici boječe poprosi za podporo žena z otroci. Kmalu spoznaš, da je Slovenka. Opozoriš jo na državno podporo. V odgovor dobiš, da ne ve, kam se obrniti in da se boji, ker je vse samo laško, da Slovencem sploh ne bodo hoteli dati. Neumen je sicer ta strah, a vendar nam nalaga dolžnost, da tržaška narodna društva osnujejo morda osrednjo pisarno, kjer bi naši ljudje v teh zmedenih in resnih časih dobili hiter in pravi svet, kakor tudi, da bi se jim pomagalo pri raznih prošnjah. Bilo bi to važno socialno delo. Drugačno društveno delovanje je itak ustavljeno, poprimimo se enkrat takega dela. Ljudstvo plača s stotero hvaležnostjo tudi eno samo dobro besedo v stiski in potrebi.

— **Italijanski konzul** v Trstu je v tržaških italijanskih listih objavil naslednje opozorilo na regnikole: Z ozirom na to, da je rimska vlada izjavila svojo nevtralnost ter je trdno odločena vztrajati na tem stališču, opozarja, da ni nobenega vzroka za kako razburjenje med sonarodnjaki, ki se nahajajo v inozemstvu; ostati morajo popolnoma mirni in si, kjer je mogoče, poskušati dela. Kraljevi konzulat mora vsled došlega mu višjega naloga omejiti sredstva za pošiljanje v domovino le na one osebe, ki radi pomanjkanja dela v resnici ne morejo drugače nego zapustiti to deželo in dokažejo, da so ostale brez dela vsled sedanjega vojnega stanja.

— **Posebne izdaje listov in prispevki za Rdeči križ ter ostalo državno pomožno akcijo.** Ministrstvo je izdalo navodila glede kolportaze posebnih izdaj listov, periodičnih tiskovin s poročili o vojski ter je odredilo, da se na podlagi obstoječih predpisov izdaje smejo dovoliti, kolportaza urediti. Ministrstvo pravi, da je časopise v pomoč pomožni akciji, zato naj se pri vsaki posebni izdaji za iztis zahteva 2 vinarja za Rdeči križ, oziroma za pomožno akcijo. Na posebni izdaji naj bo pri ceni iztisa to posebej povedano in cena nastavljena tako, da je ta prispevek že v ceni posameznega iztisa.

— **Poročil se je g. stražmojster Vinko Kociper** iz Kamnika z gđc. Mici Burger.

— **Umril je v Kobaridu c. kr. pisar** oficijal Konstantin Mlinar.

— **Medved na Jelovci.** Zadnja leta se je v časopisju večkrat bralo o medvedu na Jelovci. Razni lovci so večkrat opazovali njegove sledove in povzročali s svojimi poročili precej strahu med okoličani. Ker pa medveda le ni bilo, ampak samo lovski sledovi, zato se je v zadnjem času izgubil strah pred medvedom in lovci in okoličani so brez vsakega strahu hodili po planini. Pretečeno soboto zjutraj je šel g. Černe, vulgo hotelir Petran iz Bleda na srnjaka na Jelovco. V revirju, ki spada v občino Lancovo, v bližini svoje lovske kočice, tam za Starimi hlevi kar naenkrat zaznaja prihajati proti koči pravega medveda. Ko mu pride na strel v bližino 30 korakov, pomeri, krogla zadene medveda v glavo in medved se na mestu zgrudi mrtev. Medved je rumenkaste barve, srednje velik in tehtal okrog 100 kg. Ali je bil stalni naseljenec na Jelovci zadnja leta, ali ga je mobilizacija pregnala iz bosenskih hribov, da je bival tu kot dezertar, o tem so med lovci razširjena razna mnenja.

— **Aretacije.** V Sedlu ob laški meji je bila aretirana Dragica Pavšič, bivša učiteljica v Podmelcu in Breginju. Aretirana sta znani akademski slikar Jos. Vesel in bivši igralec slov. gledališča Bratina. — Na Koroškem aretirane župnika Gabrona so že izpustili. — Pri sv. Andreju Leskovcu v okraju Ptuj so aretirali 54 let starega učitelja Franc Kokola. — Iz nemških krajev se javlja še več aretacij, katerim so bile povod nepremišljene besede.

— **Dr. Dragutin Schwarz obolel na umu.** Slavni zagrebški operater primarij dr. Dragutin Schwarz je obolel na umu. Že več dni je bil nekam čuden; na ročal je zdravniške asistente k operacijam, ki jih niti bilo ni ter pripovedoval raznim osebam, da je iznašel sredstvo proti žolčnim kamenom in raku. V soboto zvečer pa je postal popolnoma očitno, da je dr. Schwarz obolel na umu. Njegovi domači so ga takoj spremlili v graški sanatorij dr. Scarpatteti-

jev. Najnovejše vesti pravijo, da ozdravljenje ni izključeno.

— **Iz Tržiča.** Pretekli ponedeljek se je šlo v občinski pisarni na povabilo županstva lepo število gospodov, ki so sklenili ustanoviti podružnico »Rdečega križa« za Tržič. V pripravljani odbor so bili izvoljeni na predlog g. inženirja K. Pollaka: gg. župan Ahačič, župnik Potokar, veletovarnar Gassner, tovarnar Goeken, c. kr. poštni oskrbnik Zadnik in ravnatelj Kalingar, izmed dam na predlog g. župnika: veletovarnarja soproga gospa Ida Mally in županja g. Franja Ahačič. Nadalje se je izvolilo 15 gospodov in dam, ki bodo nabirali darila povodom vojne za podružnico deželnega pomožnega društva »Rdeči križ« v Kranju. — Obenem se je ustanovil krajevni odbor, obstoječi iz gori imenovanih dam in gospodov, ki bo imel namen pobirati prispevke za potrebe našega domačega kraja. Ljudstvo moli goreče vsak večer za srečen izid vojske. V nedeljo popoldne je priredila ženska Marijina družba romarski izlet v Lom k sv. Antonu. Udeležba je bila zelo velika. — V ponedeljek je šla iz Tržiča pod vodstvom g. župnika procesija k Mariji pomagaj na Brezje. Nad tisoč vernikov se je udeležilo procesije. Ves čas je ljudstvo molilo in pelo na božne pesmi. — V predilnici se bo delalo štiri dni na teden, v tovarni Goeken se dela pol dne.

— **Imenovanja.** Stalno mesto na ljudski šoli v Postojni je podeljeno ondotni prov. učiteljici gđc. Ivani Dereani. Na novi šeststazredni ljudski šoli v Mostah pri Ljubljani so nastavljeni p. n. gg. in gđc.: Ivan Grad (doslej nadučitelj v Košani) kot nadučitelj; Ivan Čep on (doslej nadučitelj v Polhovem Gradcu); Ivan Arnsšek (doslej učitelj pri Sv. Petru v Ljubljani); Terezija Škulj (doslej def. učiteljica v Šmarju); Karolina Kleč (doslej prov. učiteljica v Dobropoljah); Hermína Pečec (doslej prov. učiteljica na Viču). — Službeni mesti sta menjali z dovoljenjem c. kr. dež. šol. sveta gđc. Marija Likar, učiteljica v St. Rupertu in gđc. Marija Brolih, učiteljica na Telčah.

— **Poročil se je gospod Janko Kramer,** učitelj v Celju z gđc. Pavlo Bauman.

— **Lekarnarji proti povišanju zdravil.** Lekarnarji razglašajo po celi monarhiji: »Navzlic vojni, ko ljudstvo neznosno draginjo dvakrat težje prenaša, so veliki drogi zvišali cene za vse svoje predmete za 15 odstotkov in stavijo nad nas naravnost nezaslišano zahtevo, naj gremo zanje pri oblastih po kostanj v žerjavico s tem, da v ministrstvu izposlujemo zvišanje takse za zdravila. Zato naj bomo mi tukaj! Tovariši vseh dežel naše ljubljene države zavračajte to zahtevo z ogorčenjem, bodite solidarni in nosite iz svojega povišek, da bolniki, vračajoči se iz vojne, rekonvalescentje ali sicer zdravljenja potrebni ne bodo primorani več plačati, kakor v mirnem času. Že se je oglašila neka tvrdka, da iz požrtvovalnosti prispeva ves povišek iz svojega žepa v prilog bolnemu prebivalstvu. Sledimo temu plemenitemu izgledu. Zadovoljimo se z manjšim dobičkom za to leto in ne pustimo izpeljati nameravanih poizkusov, da se vojni troški navale na revnejše sloje. Taksa za zdravila ne more in ne bodi dražja, kakor v mirnem času, naj stane kar hoče!«

— **Kot odvetnik se naseli v Radgoni** na Štajerskem čez tri mesece g. dr. Matej Šenčar, dosedaj odvetnik v Laškem.

— **Poštna pošiljatve s sanitetnim materijalom.** C. kr. trgovsko ministrstvo je odredilo, da po poštna pošiljatve s sanitetnim materijalom (zdravili, kirurgičnimi instrumenti in obvezili) do teže 10 kg tudi za časa vojnega voznega reda dopustne. Take pošiljatve se torej na vseh poštah uradih sprejemajo in odpravljajo.

— **Posledica neprevidnosti.** Juriš Anton Mohar je bil 9. t. m. na novi maši v Jarenini. Ko se je vračal proti Mariboru, se je igral z ostro nabasanim samokresom tako neprevidno, da se je sprožil in je projektil zadel Moharja v trebuh. Smrtono- nevarno ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

— **Osebnosti s pošte.** Za poštnega adjunkta v Ljubljani je imenovan poštni asistent Davorin Makar; za poštno oficijante so imenovani: poštni aspirant Puppis Viljem za Tolmin, Maizen Marij za Rovinj ter Leopold Tratnik za Divačo; za poštno oficijantke so imenovane poštno aspirantke: Trausina Istra za Tržič (Primorsko), Potočnik Marica za Kobarid, Žužek Gabriela za Idrijo, Fabiani Viljemina za Rovinj in pa Marica Porenta za Opatijo. — Poštni oficijant Frančišek Kolbe je premeščen iz Matulja v Opatijo, poštni oficijant Palčič Stanko pa iz Opatije v Ljubljano. — Poštno službo je odpuščala Maderska Ema v Trstu. — V začasni pokoj je stopila Juliana Richter v Slopce ob Idriji. — Nadpošta Frančišek

Zagorjan je odlikovan z častno kolajno za 40 letno zvesto službovanje.

— **Aprovizacijski promet na železnica.** Kakor razglašala c. kr. državno železniško ravnateljstvo v Trstu se sme razum živiti tudi vse drugo v razglasu, tičečim se prevažanja aprovizacijskih predmetov, naštetih aprovizacijskih predmetov pošiljati na vse postaje Južne železnice v Avstriji ter na postaje onih železnic, ki jih ima v zakupu Južna železnica. Pošiljatve z bencinom, petrolejem in špiritom se morejo sprejemati za vse postaje, katere ležijo v okolišju državnoželezniškega ravnateljstva v Trstu. Časopise je sprejemati za prevoz v vse postaje. Dunajsko Novomesto se uvrsti v seznam onih mest, katere navaja razglas o aprovizacijskem prometu. V Dunajsko Novomesto se sme torej pošiljati ne samo živila, ampak tudi vse takozvane aprovizacijske predmete.

— **Ušel iz policijskega nadzorstva.** Pred 8 dnevi je neznan kam pobegnil l. 1862. na Rakeku rojeni dninar Jernej Martinčič, ki je bil pod policijskim nadzorstvom.

— **Moško moč** bodo potrebovali na šeststazredni ljudski šoli v Loškem potoku. Rok za prošnje do 15. avgusta. — Nadučiteljska služba se bo oddala v Hinjah. Razpisana je do 20. avgusta.

— **Učno mesto** za učitelja je razpisano (do 2. septembra) na štiritazredni ljudski šoli v Gor. Logatcu; eno učno mesto pa na štiritazrednici v Zireh. Prošnje do 2. septembra. — Na Blagovici v kamniškem okraju se bo oddala učiteljska služba. (Razpis izključuje prošilke.) Rok 10. september.

POVIŠANJA V ARMADI.

Cesar je imenoval za generala pehote podmaršala nadvojvodo Jožefa Ferdinanda Salvatorja; general pehote je nadalje postal podmaršal Franc grof Marenzi pl. Tagliano, feldcajgmajster je postal podmaršal Vencelj Wurm, ki je istočasno imenovan za poveljnika 16. armadnega zbora in poveljujočega generala v Dubrovniku, general pehote je postal podmaršal Samuel baron Hazai. Podmaršali so postali generalni majorji Friderik baron Wodniansky pl. Wildenfeld, Oskar Gusek pl. Glankirchen, Viktor Weber pl. Webenau, Hugo pl. Habermann, Lehel Festl, Karel pl. Langer, Karel Scotti. Generalni majorji so postali polkovniki Daniel Kolak, Albert baron Abele, Jožef Pomianowski, Adolf pl. Boog, Adalbert pl. Felix, Oton Berndt, Pavel pl. Nagy, Jožef Breit, Felician Krasel, Feliks vitez Unschuld, Jožef Lieb, Jožef Mayrhofer, Oton Seritič, Gvido Novak pl. Arienti, Ernst Dietrich, Rudolf Obauer, Marcel Lawrowski, Ferdinand Komm, Henrik Frichtel, Dezider Molnar, Oton Schwer, Gust. Loserth, Alb. vitez Le Gay, Karl Schmaroda, Gabriel grof Marenzi, Karl Czito, Karl Hezs, Erik baron Diller, Edvard vitez Jemrich, Henrik Marx, Aleksander vitez Wasserthal, Adolf Brunswik, Leo Greiner, Anton Goldbach, Avgust Urbaňsky, Alojz Podhajský. — Nadalje je povišan za polkovnika generalnega štaba 13. artiljerijskega štaba 5, ženijskega štaba 2, infanterije 32, kavalarije 8, poljske in trdnjavske artiljerije 2, trenskih čet 1 podpolkovnik. — Za podpolk.: 14 majorjev v gen., 3 v artiljeriji, 3 v ženijskem štabu, 79 majorjev pehote, 8 kavalarije, 18 poljske artiljerije, 5 trdnjavske artiljerije in 3 trenskih čet. — Za majorje: 29 stotnikov generalnega, 2 artiljerijskega, 5 ženijskega štaba, 94 stotnikov pehote, 12 konjenice, 1 poljske artiljerije, 4 trenskih čet. — Za stotnike: 9 nadporočnikov generalnega, 3 artiljerijskega štaba in 571 nadporočnikov pehote. — V pehoti za nadporočnike 1091 poročnikov, za poročnike 303 aktivnih in 46 rezervnih kadetov. — V kavalariji: za ritmojstre 19 nadporočnikov, za nadporočnike 190 poročnikov, za poročnike 25 aktivnih in 18 rezervnih kadetov. — V poljski artiljeriji: za stotnike 98 nadporočnikov, za nadporočnike 98 poročnikov, za poročnike 46 aktivnih in 22 rezervnih kadetov. — V trdnjavski artiljeriji: za stotnike 98 nadporočnikov, za nadporočnike 80 poročnikov, za poročnike 24 aktivnih in 12 rezervnih kadetov. — V trenskih četah: za ritmojstre 53 nadporočnikov, za nadporočnike 22 poročnikov, za poročnike 25 aktivnih in 6 rezervnih kadetov. — V sanitetni četi: za stotnike 4 nadporočniki, za nadporočnike 5 poročnikov, za poročnike 2 kadeta. — V provijantskem oficirskem zboru: za stotnike 5 nadporočnikov, za nadporočnike 40 poročnikov, za poročnike 30 oficirskih namestnikov. — V avditorijatu: za polkovniške avditorije 6 podpolkovniških avditorjev, za podpolkovniške 4 majorski, za majorske 14 stotniških, za stotniške 20 nadporočniških, za nadporočniške 5 poročniških avditorjev. — V vojaškem zdravniškem oficirskem zboru: za višje štabne zdravnike

12 štabnih, za štabne 10 polkovnih, za polkovne 20 višjih, za višje 25 asistentnih, za asistente 42 namestnikov asistentnih zdravnikov. — Dalje vsebuje naredbeni list veliko število avanzmajev častnikov v pokoju, tehniških čet in računskega zbora kakor tudi intendance.

Ljubljanske novice.

Ij **Pomožna akcija** za primerno mladinsko delo je začela že delovati. Po ljudskih in srednjih šolah se je prijavilo s privolenjem staršev, odnosno varuhov več ljudskošolskih učencev in dijakov, ki so voljni prevzeti kakor primerno delo. Ker so dijaki in šolarji iz dežele doma že itak zaposleni, pride v poštev samo mestna mladina. Vsled tega so obrtne zadruge dobile od oblasti poziv, da se vsak obrtnik ali trgovec, ki reflektira na kakega mladence, zglaš pri c. kr. deželni predsedstvu. Delo bi lahko obstajalo v pisanju, raznašanju in sploh v drugem, taki mladini primernem poslu.

Ij **Glas iz občinstva.** Snažnost je prvi pogoj zdravja in snažnost je najbolje varstvo pred epidemijami, so pisali ljubljanski dnevniki dne 11. t. m. in pozivali občinstvo na snažnost osobito v sedanjih resnih časih, ko bode res pravo čudo, ako bi jih preživeli brez epidemij. Poziv pa ne velja le za občinstvo, veljati mora tudi za naše javne korporacije, ki jim je izročena skrb za snago javnih prostorov. Do teh oblasti se obračamo, da preskrbe kar najprej pred državnim in južnim kolodvorom večja stranišča in ne samo pisoirje in tako preprečijo ne le tamošnja nabirališča bacilov, ampak tudi obvarujejo pasante nad vse mučnih in nemoralnih prizorov. Penetranten smrad prihaja tudi iz nekega plota ob Bleiweisovi cesti blizu onega dvorišča, kjer imajo postreški prostori za svoje vozove. Ne govorimo niti o smradu, ki prihaja iz ljubljanične struge sploh in osobito ob krajih, kjer se zlivajo vanjo večji kanali iz mesta. Čudimo se, da še ni nikdo gospodov od policije in od sanitetnih oblasti zaduhal smrada, na primer ob strugi pri Prešernovem spomeniku. Govoré že dalj časa, da se bo Ljubljana spuščala perijodično skozi strugo. Kdaj se pa bo spuščala, ako ne sedaj, ko itak vsa dela domala počivajo in že pritiska vročina, ki je najboljša pospeševalnica bacilov? Čakajo li, da se najprej pojavijo bolezni in epidemije? Tudi opozarjamo pristojne oblasti na razmere, kako se peče za vojaštvo kruh v strugi pred cukrarno in v neposredni bližini gnojnice, ki se izteka iz ljubljanskih kanalov. Ljubljansko prebivalstvo zahteva v tem oziru dejanj.

Ij **Računski listki za »Rdeči križ«.** Preježi smo: Da bi se kolikor mogoče vse moči pritegnile k prispevanju za »Rdeči križ«, bi bilo želeli, da bi odbor »Rdečega križa« izdal plačilne listke po 2 do 5 vinarjev ali tudi več, kateri listki naj bi za sedanji čas nadomestili računske listke raznih naših narodno-obrambnih društev: Slovenske Straže, družbe sv. Cirila in Metoda itd. Listki »Rdečega križa« naj bi se ne rabili samo v gostilnah, marveč tudi v vseh trgovinah. Imovitejši sloji so se že itak odzvali z večjimi vsotami. — Toplo pripravljamo!

Ij **Policijska prepoved o kopanju.** Iz ozirov na javno varnost in javni red se prepoveduje kopanje in pranje v strugi Ljubljane in sicer v delu med izlivom Gradašice in izlivom Grubarjevega prekopa, kakor se sploh neopravičeno pohajanje po strugi.

Ij **Pozor!** Na Prulah, kjer se cepi Gruberjev prekop od Ljubljane, na takozvano »špico« se hodi kopat mnogo vojakov in civilnega občinstva, katerim voda tam sploh ni znana. Voda je tam zelo varljiva in je že marsikak dober plavalec tam naše smrt — pred par leti celo vojaški plavalni mojster. Poleg tega je pa še na dnu mnogo vodnega mahu in salate (ščavje) in kdor se zaplete v to, je rešitev nemogoča. Tudi včeraj bi bil neki vojak tam kmalu utonil, a so ga k sreči še pravočasno rešili. Tem potom se svetuje vsem, da, kdor se hoče le nekoliko posvežiti v vodi, naj se ne spušča predaleč od brega, da ne zaide v vrlinec!

Ij **Darovi trgovcev.** Gospod Alojzij Zorman trgovec, je daroval za zapuščene rodline v vojsko odšlih vojakov 2 vreči kaše. Za ta blagosrčni dar najtoplejšo zahvalo. Gospod Fr. Kham, trgovec je izročil za zapuščene rodline v vojsko vpoklicanih vojakov 20 zavitkov čaja, 20 zavitkov leče in 20 zavitkov kave. Za te blagodušne darove najiskrenejšo zahvalo.

— **Semenj.** Na včerajšnji semenj je bilo prignanih 93 glav živine in sicer: 74 volov, 14 krav, 2 teleta in 3 prašiči za rejo.

Razne stvari.

Bavarski princ kot žetveni pomožni delavec. Monakovski listi poročajo, da se je postavil dedni princ Luitpold bavarski, sin bavarskega prestolonaslednika, na čelo mladim žetvenim pomožnim delavcem in bo tudi sam opravljal dela pri žetvi.

Psi v vojni. Zadnja leta so v vseh evropskih armadah vpeljali pse za poizvedovalno službo. Psi so se pokazali kot zelo porabni v prenašanju depeš. Posebno velika olajšava in obenem izpopolnitev pa so psi v mrtvostražni službi, tako da je sedaj ponoči izključeno vsako presenečenje po sovražniku. Vojak, ki stoji na mrtvi straži daleč proč od taborišča ponoči, navadno pri največji čuječnosti ne more opaziti previdnega in zvitega sovražnika prej, nego ko se mu je približal na par korakov. Drugače pa pes, ki s svojim finim vonjem in sluhom na veliko daljlo začuti sovražnika, opozori nanj ter tako prepreči presenečenje.

Samoumor iz patriotizma. Na Dunaju si je pred nekaj dnevi mlad fant pred vojnim ministrstvom iz revolverja pognal kroglo v leve prsi in jih nevarno poškodoval. Ta fant, kovaški pomočnik Leopold Baumgartner, se je na magistratu prostovoljno javil za vojaško službovanje, pa so ga zavrnili, ker še ni potreba po 18 letnih mladeničih. Iz obupa in v žalosti, da ga bodo imeli za strahopetca, si je vzel življenje.

Očetovo maščevanje. V Calitru na Furlanskem je nad sedemdesetletni starec De Nicolini posilil nedoletno hčerko Angelino kolona Mihaela Fastigi ter se je nato s svojim ostudnim činom še hvalil po gostilnah. Ko je za stvar zvedel deklinčin oče in mu je hčerka priznala, kaj se je z njo zgodilo, je Fastigi vzel koso in šel z njo v gostilno, v kateri je ravno sedel De Nicolini. Fastigi je starcu najprej pljunil v obraz in nato mu je s koso preklal črepinjo. Potem se je šel sam javit na orožniško postajo.

BRZOJAVKA BELGIJSKEGA KRALJA ANGLEŠKEMU KRALJU.

Berolin, 12. avgusta. Angleški listi prinašajo sedaj besedilo brzojavke belgijskega kralja Alberta angleškemu kralju Juriju. Ta brzojavka se glasi: Spominjajoč se mnogoštevilnih dokazov prijateljstva Vašega Veličanstva in Vašega prednika, prijateljskega stališča Angleške 1. 1870. in prijateljstva, katero ste nam že pred kratkim izkazali, si dovoljujem staviti prošnjo, da bi Vaše Veličanstvo blagovolilo posredovati za nedotakljivost Belgije.

SMRTNA KOSA.

Išl, 12. avgusta. (Kor. urad.) V Stroblu je umrla mati kneza Maksa Eгона Fürstenberga Leontina kneginja Fürstenberg.

POSLANEC TETMAJER ZOPET VSTOPIL V POLJSKO LJUDSKO STRANKO.

Krakov, 9. avgusta. (Zas.) Poslanec Tetmajer, ki je vstopil iz Długoszone skupine, je zopet vstopil v Stapinskijevo Poljsko Ljudsko Stranko.

ZAPRTE TOVARNE KINEMATOGRAFOV IN AVTOMOBILOV.

Turin 13. avg. Tukajšnje tovarne kinematografskih filmov »Ambrosio«, »Pasquali« in »Cenisio« so ustavljene. Zaprti bodo tudi vse ostale tovarne, ali pa vsaj zelo omejili delo. Avtomobilski tovarna »Itala« je ustavila delo za 15 dni, tovarne »Aquila« in »Scat« so pa odpustile večino delavcev.

ZAKONSKA CAILLAUX ŽIVITA.

»Berliner Tageblatt« poroča, da so bile vesti, da je Calmettejev sin umoril zakonska Caillaux, popolnoma izmišljene. Caillaux živi zdrava in vesela v nekem francoskem kopalšču.

KOLIKO STRELIVA SE V MODERNI VOJSKI PORABI.

V sedanjih vojskah se porabi veliko več streliva, kakor v prejšnjih vojskah. Kar je umevno, ker se z modernim orožjem hitreje strelja, kakor s starimi puškami in topovi. Ruski generalni štab je objavil o mandžurski vojski leta 1904/05 velezanimive podatke. Ob bitki pri Ljojanu je porabil povprečno vsak vojak 170, v bitki pri Šahu 195 in v bitki pri Mukdenu 196 patronov. Seveda so to le povprečno proračunane številke, a polki, ki so bili zelo sovražniku izpostavljeni, so porabili še več patronov in je pri nekaterih polkih izstrelil posamezen pešec do 400 patronov. Japonske tozadevne številke niso znane. V nemško-francoski vojni 1870/71 je bilo povprečno iz vsake puške izstreljenih 56 patronov, a v bitkah je znašala najvišja povprečna številka izstreljenih patronov do 200. Uporaba patronov se je torej od takrat že podvojila in potrojila. Po izkušnjah ob zadnji vojski na Balkanu cenijo strokovnjaki,

da je izstrelil posamezni pešec-strelec 250 patronov. Naša in nemška armada sta glede na patrone primeroma na podlagi navedenih številke prav dobro preskrbljeni.

Tudi pri artiljeriji se je uporaba municije zelo pomnožila. Medtem ko je povprečno izstrelil posamezni top v bitki pri St. Privat 53, v bitki pri Sedanu pa 37 strelcev, in so le nekateri topovi dosegli najvišje število 200 strelcev, se pa danes 200 strelcev računa povprečno za vsako veliko bitko.

Vsak nemški armadni zbor je sedaj preskrbljen za vsak top za 385 strelcev. v bitki pri Šahu je izstrelil posamezen top povprečno 130, v bitki pri Ljojanu pa 240 strelcev. Pri lahkih poljskih havbicah se število strelcev primerno zniža.

FRANCOSKE ČRNE ČETE.

Francija ima v Afriki takozvan algirski armadni zbor, ki je razdeljen v dve kategoriji. Prva kategorija šteje 26.000 mož, druga pa 19.000, med katerimi so tudi Afrikanci. Francoska divizija šteje 12.500 Francozov in 7000 Afrikancev. Skupno se ceni, da šteje »črna armada« 39.000 do 40.000 mož.

KARADJORDJEVIČI IN NJEGUŠI.

Obe srbski dinastiji, ki sta si bili do 1. 1911. zelo gorki, tako da je poslal Peter iz Beograda svojemu tastu Nikiti na Cetinju bombne pozdrave, a sta 1. 1912. postala zaveznika na življenje in smrt in bila celo pripravljena skleniti unijo, sta sedaj zopet na tem, da se razpreta. Že v četrtek dne 30. julija je kralj Peter poslal Nikiti klic na pomoč in je tudi takoj dobil zagotovilo bratske pomoči. Kralj Nikita je sicer svojo vojsko mobiliziral, a si je modro premislil, da bi začel vojno z Avstro-Ogrsko; izjavil je, da bo posegel v boj le v slučaju, ako ga k temu naravnost pozove trojni sporazum. Rezerviranost kralja Nikite ima svoj izvor pač v tem, da so mu Srbi v bodoči uniji namenili vlogo srbskega vazala. Kako se bo stvar med obema kraljema dalje razvila, bodo pokazali bližnji dnevi.

— **Dva Rusa aretirana v vlak.** Ko-roški listi poročajo iz Trbiža: Dne 8. t. m. so opazili v vlak, ki je vozil mimo, dva sumljiva moška. Čeprav sta govorila šepetaje, so navzoči spoznali, da govorita rusko. Službujoči železniški uradnik je naročil, naj jih natanko opazujejo, obenem je pa o tem obvestil bližnje poveljstvo vojaške straže, ki je oba Rusa aretirala in ju odvedla v Beljak.

Potopljena angleška ladja.

Reka 13. avg. Kapitan parnika »Kerlet«, ki je danes došel sem, pripoveduje, da je videl plavati po morju v bližini otoka Zante več stolov, divanov, kovčgov it. Vsi ti predmeti so bili označeni z začetnicami angleške ladje »Varrire«. Domneva se, da je nemška ladja »Göben« potopila omenjeni angleški parnik.

Nemci bombardirajo Wiborg.

Budimpešta, 12. avgusta. (Kor. ur.) Iz Kodanja poročajo, da nemške bojne ladje bombardirajo Wiburg rusko trdnjavo na ustju Saime.

Načrt Ljubljane. 1: 10.000. V dveh barvah 30 vin, v petih barvah 50 vin., napet na platno in zložljiv v žepno obliko 1 K 80 vin., s palicami na platnu 2 K. To je edini načrt našega stolnega mesta, ki bo radi svoje natančnosti tujcu, kakor domačinu, ki ne pozna mesta, izbornu služil in ga orijentiral.

Naročajte „Slovenca“!

VINO

je zelo poceni, ker je še mnogo starega in se bliža novo. Kdor ga želi naročiti, naj se obrne na 2103 Rmo Maljavac, Roč-istra.

Zločin v Sarajevu.

Tragična smrt prestolonaslednika Fran Ferdinanda in njegove soproge vojvodinje Hohenberg.

Z mnogimi slikami. — Cena 70 v, po pošti 80 v.

Knjižica obsega najnatančnejši popis strašnega zločina, ki je na nedeljo pred sv. Petrom in Pavlom iztrgal iz naše srede ljubljene prestolonaslednika ter njegovo zvesto družico in do dna pretresel srca vsega čutečega človeštva. Kar jeknila je vsaka duša bolesti in prvotno osupljenje se je umaknilo strašni jezi nad zločinci in njihovimi zavezniki, kajti vsak je čutil v srcu, da je padel prestolonaslednik, ki je ljubil vse narode Avstrijske in bil posebno naklonjen Slovanom. Z njim je legla za dalj časa v grob tudi nada na lepšo narodno bodočnost, katero smo upravičeno videli zasigurano v pokojnem prestolonasledniku. S Fran Ferdinandom je padel mož globoke vere in živega katoliškega prepričanja, pa tudi mož jasnega pogleda in krepke volje, ki je zasnoval velike načrte, po katerih je hotel preosnovati Avstrijo, ki naj ostane mogočna pa tudi srečna mati srečnih narodov. Kdo ve če vstane še kdaj tak mož?

Navedena knjiga, ki vse to podrobno opisuje ima silno nizko ceno 70 v. in nudi nad 40 lepih slik iz prestolonaslednikovega javnega in družinskega življenja, posebno iz njegovih zadnjih dni pred odhodom v Bosno in v Bosni sami. Vsak veren Slovenec naj si nabavi knjižico, katero bo bral z izrednim zanimanjem, po tem naj si jo pa shrani za spomin na tega velikega moža.

Album slik iz življenja pokoj. prestolonaslednika in njegove družine.

Zbirka 16 krasnih slik, ki se dajo odločiti in porabiti kot razglednice, ali pa se v celoti lahko hranijo kot lep spomin. Cena tega krasnega albuma je izredno nizka in znaša samo 1 K, tako, da stane torej posamezna slika samo 6 vin. Vsaka slika odnosno razglednica je umetniško dovršena, ter po svoji izvršitvi daleč presega vse podobne slike, kar jih je do sedaj izšlo. Slike združene v tem albumu predložujejo najznačilnejše dogodke iz življenja pokojnega prestolonaslednika, iz katerih je posebno razviden njegov ljudomilni značaj, moška moč ter skrb do lastne družine in vseh narodov velike avstrijske domovine.

Zemljevid Srbije, Črne gore itd.

se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Cena mu je K 2.—. Ta zemljevid bo za zasledovanje predstojećih vojnih dogodkov popolnoma zadoščal, ker je srbsko ozemlje podano precizno in skozi in skozi zanesljivo, zadoščal bo pa tudi v slučaju, če bi dvignila Bulgarija svoje orožje proti Srbiji ali Rumuniji, da si zopet pribori pravice, katere ji je odrekel Bukareški mir. Kdor naroči celotno knjigo »Vojska na Balkanu«, dobi ta zemljevid brezplačno priložen.

Naša zdravila in njih uporaba v domačem zdravilstvu.

Cena 1 K 20 vin., vez. 1 K 80 vin. Namen praktične knjige je, zopet spraviti v veljavo naša stara preiskušena domača zdravila, katera je naš moderni čas žal popolnoma pozabil. Bog sam nam je v naravi podaril najboljše leke proti raznim boleznim in ta knjiga nas uči te leke spoznavati in jih pravilno rabiti.

Zdravilna zelišča.

Prirejena po nemški knjižici župnika Jan. Künzle-ja. Cena 60 vin. To knjižico smemo imenovati zbirko receptov za bolezni, ki najbolj in najpogostejše mučijo ljudi. Knjižica je kratka pa jedrnat in obsega marsikatero tako priprosto domače zdravilo, ki pa bolje učinkuje kakor najrazličnejši moderni leki, ki jih naštevajo obširne zdravilne knjige.

Zelišča v podobi.

Cena 60 vin. Ta knjižica prinaša v naravnih barvah slike raznih zelišč, tako, da bo oni, ki raznih zelišč ne pozna, s pomočjo te knjižice iste lahko spoznal in našel. Vse tri knjige tvorijo lepo celoto, katera bi morala tvoriti domačo lekarno vsake slovenske hiše.

Vojska na Balkanu 1912/13.

Sestavila c. kr. profesorja dr. Vinko Šarabon in Anton Sušnik. Z velikim zemljevidom vred velja ta obširna knjiga elegantno broširana K 650, elegantno vezana K 850. O prednostih te obširne, bogato ilustrirane in z vsemi potrebnimi zemljevidi, načrti, skicami, vojnimi slikami itd. opremljene knjige smo že obširno poročali, tako tudi o njeni vsestransko poučni in istodobno zabavno pripovedni vsebini. S to knjigo bo vsakdo zadovoljen, saj nudi za majhno ceno ogromno veliko gradiva. Brezplačno je knjigi pridejen krasen zemljevid Balkana, ki bo najbolje služil vsakemu, ki zasleduje dogodke v Srbiji in operacije Avstrijske armade na srbskem ozemlju.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Za vojake in vojaške novince, ki niso večši nemškega jezika, obsega knjiga »Nemščina brez učitelja« veliko tvari, ki bo vsakemu prav mnogo koristila. I. del obsega slovnico za Slovenca - samouka. II. del pa obsega posebno poglavje za vojake s sledečo glavno vsebino: Razgovori in povelja itd. za vojaške novince. Prihod k vojakom. Najnavadnejša opravila v vojaški službi v obliki povelj. Vojni zbori. Glavna razdelitev armade. Vojna moč države v miru. C. in kr. armada. C. in kr. vojna mornarica. C. in kr. deželna bramba. Vsi razgovori, vsa povelja in vsa razlaga avstrijske vojne moči in njene razdelbe je podana v nemškem in slovenskem jeziku, tako da se vsakdo lahko na podlagi te knjižice uvede v vojaško življenje in dobi glavno podlago za vojaško službo. Knjiga podaja pa tudi razgovore za najrazličnejše druge stanove in razmere, v katerih pride Slovenec v dotik z Nemcem. Na podlagi te knjige se vsak Slovenec priuči nemškemu jeziku, da bo lahko občeval z Nemcem v navadnem, vsakdanjem življenju. Vsak del sam za se velja 1 K 20 vin., oba dela skupaj vezana pa 2 K 80 vin. in se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Kavarna J. Zalaznik

priloga vsem Ljubljancem in gostom z dežele

najboljši zajtrk

kakor priznava dobro belo kavo, čokolado, karkao, čaj, fine likerje in najfinije pecivo. 3319

Kdor kdor kdor kdor fa

želi svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati z boljšo, išče dobrega in lahkega postranskega za-
sluška, uživa ugled in zaupanje pri svojih prijateljih in znancih, se ne plaši pred akvizicijskim poslom, če se um dobro izplača, naj nemudoma sporoči svoj naslov pod:
„Poštni predal 47“, Ljubljana. 1875

Dalmatinsko vino

88 h do 1 K priloga M. Žerjav, Ljubljana, Strelška ulica 32. 2504

Dve lepi stanovanji

dvema sobama, prednoba in pritliklinami v I. nadstropju ob cesti ter z uporabo vrta se oddaja za novembrov termin v Spodnji Šiški, Kolodvorska cesta št. 181. Poizve se istotam

2 elegantnih stanovanj

vsako obstoječe iz 4 velikih sob, prednoba, poselske sobe, kopalnice in z drugimi pritliklinami, na solnčni legi in z lepim razgledom se dasta z novembrovim terminom, eno tudi takoj v najem. Naslov se poizve pri upravnistvu tega lista pod šteč. 2479.

Učenka

se sprejme, pridna in poštena v trgovino z mesanim blagom na Gorenjskem. — Naslov pove uprava lista pod št. 2503. (Znamka za odgovor.)

Iščejo se

zastopniki proti visoki proviziji za obisk poljedelcev, obrtnikov, uradnikov itd. za razposiljalnico sukna za moške in ženske. Upeljani imajo prednost. Neupeljani, a dobro poznani se posebej vpeljejo. Ponudbe pod »Tuchfabrik 4313« na Haasenstein & Vogler, Praga II. 2342

Za nizko ceno se proda mali, 8 konjskih sil

avtomobil (phönomobil)

na tri kolosa, model 1912. Več se izve v meh. delavnici F. Florjančič, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6.

Naznanilo.

Krojač

2510

Ivan Magdič

se je z Dunajske ceste šteč. 20 preselil v hotel „pri Maliču“ (I. nadstropje)

in se priporoča tudi nadalje.

S spoštovanjem Ivan Magdič.

Pregled

poštinih zvez pri c. kr. glavnem poštinem uradu v Ljubljani.

Odprava proti	Prihod		Se dostavlja	
	ura	čas	ura	čas
Šiški	9 30	dopoldne	Kamnika	8 — dopoldne
Devici Mar. v Polju	9 30	"	Trbiža	10 30 "
Kamniku	11 —	"	Šiške	10 30 "
Dunaju	12 20	opoldne	Iga	10 30 "
Vrhniku	12 20	"	Marije Dev. v Polju	10 30 "
Hrušici	1 —	popoldne	Polhovogagradca . .	10 30 "
Igu	1 —	"	Hrušice	10 30 "
Polhovemgradu . .	1 —	"	Nov. mesta, Kočevja	4 — popoldne
Nov. mestu, Kočevju	1 45	"	Trsta	4 — "
Trstu	1 45	"	Dunaja	4 — "
Trbižu	3 —	"	Kamnika	4 — "
Šiški	4 —	"	Šiške	4 — "
Kamniku	6 35	"	Vrhnike	4 — "
Devici Mar. v Polju	7 —	"	Marije Dev. v Polju	8 — zjutraj

Pisma se pobirajo iz nabiralnikov
od 9—10 dopoldne
od 12 15—1 15 popoldne
od 7 15—8 15 zvečer

Pisemska pošta se dostavlja
ob 8. uri dopoldne
ob 10 30. uri dopoldne
ob 4. uri popoldne

Telefon št. 253.

Telefon 253.

Tovarna kemičnih izdelkov Golob & Ko.

na Viču pri Ljubljani

viljudno naznanja, da deluje nepretrgoma dalje in se priporoča slav. občinstvu.

PREMOG

vseh vrst in v vsaki množini

dobavlja zopet za sedaj

Fran Uher, zaloga premoga na debelo Ljubljana

2511

Telefon 266.

THE VERA

American Shoe

za gospode in dame
so dospeli iz Amerike.

Moderno
priležno
lično
ceno
trpežno

Edina prodaja:

čevljarnica

J. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica 4

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

C. kr. ministrstvo za deželno brambo.

K dep. XII., šte. 3200 iz 1914.

Javni ponudbeni razpis

v zadevi dobave izgotovljenih oblačilnih predmetov in opravnih vrst za c. kr. deželno brambo.

C. kr. ministrstvo za deželno brambo namerava oddati za potrebo I. polletja 1915 dobavo raznih oblačilnih predmetov in opravnih vrst potom javnega razpisa in vabi k vlaganju pismenih ponudb, katere morajo dospeti najkasneje

do 23. septembra 1914

ob 10. uri dopoldne pri vložnem zapisniku c. kr. ministrstva za deželno brambo na Dunaju.

Na to dobavo nanašajoči se ponudbeni razpis, iz katerega so razvidna vrsta ter število dobavnih predmetov, podrobna določila glede vlaganja ponudb in splošni dobavni pogoji, je bil že v celoti objavljen v dnevniku »Slovenec« z dne 11. avgusta 1914, številka 181.

Dunaj, v avgustu 1914.

2500

Od c. kr. ministrstva za deželno brambo.

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

PETER KOZINA & K^o. LJUBLJANA NA BREGU.

Cene za gospode K 14—, 17—, 20—
" " dame " 12—, 15—, 18—
" " dečke ^{36/39} " 10—, 12—
" " otroke K 5—, 6—, 7—, 8—

Specialna vrsta za moške in ženske samo K 10—

Garantirana kakovost po teh cenah. Genejše vrste od kron 1'50 naprej.